

# Nyt værktøj kan måle elevers læseudvikling

Et nyudviklet Excel-værktøj øger anvendeligheden af de nationale test, fordi skolerne med værktøjet kan måle den faglige udvikling for hver enkelt elev. Hidtil har skolerne udelukkende været i stand til at aflæse det faglige niveau i forhold til landsgennemsnittet. Med det nye redskab kan de også måle læseudviklingen for den enkelte elev.

Det nye værktøj kan omsætte skalaerne i de nationale læsetest, så den faglige udvikling for den enkelte elev kan måles. Værktøjet er helt kort fortalt et regneark. Mere specifikt er det en beregner, der fungerer som en omsætningstabel, der kan omsætte et resultat fra testsystemet til en udviklingskala. Ved hjælp af dette enkle værktøj kan skolerne omregne testresultaterne, så de kan følge elevernes fremgang i læsning fra 1. til 9. klasse. I løbet af efteråret 2013 vil dette nye værktøj blive tilbudt alle københavnske skoler. De bærende kræfter i udbredelsen bliver skolernes evaluerings- og læsevejledere, som vil få en grundig instruktion i brugen af værktøjet.

## Baggrunden for værktøjet

De Nationale Test (DNT) har været i brug i fire år og er blevet en del af skolernes årlige aktivitet. Lærere og ledere er generelt glade for DNT som et pædagogisk værktøj, der kan måle elevernes faglige niveau, men på nogle skoler oplever de, at værktøjet er mangelfuldt. På testportalen kan skolerne nemlig kun se vurderingen af elevernes aktuelle niveau i forhold til landsgennemsnittet for elever på samme klassetrin. Der er ikke mulighed for at få mere præcis information om den enkelte elevs udvikling. Specielt har skolerne undret sig over, at læsetestene, som gennemføres på fire klassetrin, ikke hænger bedre sammen. Når en elev i 4. klasse eksempelvis får 55 i tekstforståelse og to år senere i 6. klasse scorer 48, er eleven så blevet bedre eller dårligere til at læse? Skolerne skal bruge testene til at evaluere elevernes udbytte af undervisningen. De har brug for at få feedback på deres indsats og behov for input på følgende helt centrale spørgsmål:

- Hvor stærk er den faglige udvikling hos den enkelte elev, og er udviklingen mindre eller større end forventet?
- Hvad virker, og hvad skal vi ændre på?
- Er der elever, der ikke udfordres optimalt?

Dette burde de nationale test kunne belyse bedre. Det var en væsentlig del af baggrunden for at indføre dem, men det har skolerne indtil nu ikke kunnet læse ud af resultaterne på testportalen. Derfor iværksatte Københavns Kommune i samarbejde med 11 skoler et udviklingsarbejde, hvor Epinion/NordicMetrics, der er eksperter i statistik og test, blev bedt om at skaffe svar på spørgsmålet: Hvordan kan vi bruge de nationale test til at måle faglig udvikling og bruge det som værktøj til fastsættelse af læringsmål for eleven.

## Resultater og konklusion

Over 900 elever i 3., 5. og 7. klasse har i dette projekt hver gennemført to nationale læsetest i efteråret 2012. De har både gennemført testen for klassetrinet over og testen for klassetrinet under elevens aktuelle klassetrin. Det har gjort det muligt at afdække testenes indbyrdes relationer. Projektet er nu færdiggjort og viser, at:

- Skolerne har meget *forskellige* elevgrundlag. Analyserne bekræfter altså den viden, som allerede findes på området. Yderpunkterne er:
  - X. skoler med boligområder i skoledistriktet, hvor flertallet af eleverne hjemme taler et andet sprog end dansk. Sådanne elever har ofte et lille basisordforråd på dansk, når de starter i skolen.
  - Y. skoler, der ligger i områder, hvor langt de fleste af forældrene er dansksprogede, veluddannede og velstillede.
- *Sammenhængen mellem skole og elevernes faglige niveau er stærkt men kun statistisk:* I de nationale test i læsning ligger klassegennemsnittene på alle klassetrin *uden undtagelse* meget højere i Y-skoler end i X-skoler.
- *Der er en betydelig spredning mellem top og bund i alle klasser på alle klassetrin.* De dygtigste indskolingselever læser bedre end gennemsnitseleven i 8. klasse. Vi kan konstatere, at alle elever forbedrer deres læsefærdigheder så elever, der starter i toppen, ender i toppen og at elever, der starter i bunden også ender i bunden.

Konklusionen er, at skolernes indsats kun kan vurderes på elevernes faglige udvikling - ikke på elevernes faglige niveau, som er den faktor, man har målt på til nu. Elevernes faglige niveau undervejs og ved afslutningen af skolen afhænger i langt højere grad af, hvad eleverne har med sig fra starten, end af hvilken skole eleverne har gået på. Skolerne kan altså ikke holdes op på, hvilket elevgrundlag de har fået at arbejde med, kun på den faglige udvikling, der er sket i løbet af skoleårene, og derfor er det relevant at give dem et værktøj, der kan måle denne faglige udvikling.

